

Forskrift om endring av forskrift om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 7. februar 2022 med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 20 annet ledd, 26, § 26b jf. § 31, jf. delegeringsvedtak 27. november 1998 nr. 1095, delegeringsvedtak 1. desember 1998 nr. 4532 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 591.

I

Forskrift 3. mars 2009 nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt endres slik:

§ 1 første ledd skal lyde:

Denne forskriften gjelder for eier og fører av norske fritidsbåter innenfor rikets grenser, herunder Svalbard og Jan Mayen.

§ 2 bokstav a, b og d oppheves.

Nåværende § 2 bokstav c blir ny bokstav a.

Ny bokstav b skal lyde:

Kompetansebevis: Båtførerbevis, høyhastighetsbevis og internasjonalt båtførersertifikat utstedt med hjemmel i denne forskriften.

Nåværende § 2 bokstav e til h blir bokstav c til f.

§ 3 skal lyde:

§ 3 Båteier og båtførers plikter

Båteier og båtfører er ansvarlig for å overholde bestemmelser gitt i denne forskriften, for så vidt ikke annet følger av den enkelte bestemmelse eller sammenhengen. Båteieren skal forvise seg om at den som bruker båten oppfyller vilkårene for å føre den.

§ 7 første ledd skal lyde:

Fører av norsk fritidsbåt *med lengde under 15 meter som:*

- a) har lengde over 8 meter (26,25 fot), eller
- b) har motor med større ytelse enn 25 HK/19 kW

skal inneha norsk båtførerbevis eller gyldig kvalifikasjonsbevis. For førere med båtførerbevis eller kvalifikasjonsbevis utstedt i utlandet gjelder § 13.

§ 7 andre ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

Ny § 7 tredje ledd skal lyde:

For fører av fritidsbåt som kan oppnå hastighet på 50 knop eller mer, gjelder i tillegg krav til høyhastighetsbevis i kapittel IV A.

§ 8 oppheves

§ 13 andre ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd

§ 15 første ledd skal lyde:

Fører av motorbåt *eller* seilbåt, kan få utstedt Internasjonalt båtførersertifikat for kystnavigasjon *gjeldende for fritidsbåt med lengde under 15 meter som maksimalt kan oppnå hastighet under 50 knop* dersom vedkommende oppfyller følgende vilkår:

- a) er fylt 16 år,
- b) er norsk statsborger eller bosatt i Norge, *statsborger i et nord-amerikansk land* eller statsborger i land som ikke er medlem av De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa,
- c) kvalifiserer til å få utstedt norsk båtførerbevis eller innehar gyldig kvalifikasjonsbevis og
- d) oppfyller kravene til praktisk prøve og helse i henhold til § 16 og § 17.

Ny § 15 a skal lyde:

§ 15 a. Anerkjennelse av internasjonalt båtførersertifikat

Internasjonalt båtførersertifikat («International Certificate for Operators of Pleasure Craft») utstedt i henhold til resolusjon 16. oktober 1998 nr. 40 fra de Forente Nasjoners Økonomiske Kommisjon for Europa, Transport Committee, Working Party on Inland Water Transport skal omfatte kystnavigasjon for å være gyldig i Norge.

Nytt kapittel IV A skal settes inn etter § 17 og skal lyde:

Kapittel IV A. Krav til høyhastighetsbevis

Ny § 17 a skal lyde:

§ 17 a. Høyhastighetsbevis

Fører av motordrevet fritidsbåt som kan oppnå hastighet på 50 knop eller mer skal i tillegg til å oppfylle de grunnleggende vilkårene for å føre den aktuelle fritidsbåten, jf. § 7, § 13 eller forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk § 29, ha norsk høyhastighetsbevis.

Sjøfartsdirektoratet kan fastsette nærmere retningslinjer som inneholder oversikt over fritidsbåter som klart kan oppnå hastighet over 50 knop, samt standardisert test for å fastslå hastighet.

Ny § 17 b skal lyde:

§ 17 b. Utstedelse av høyhastighetsbevis

Høyhastighetsbevis kan utstedes til person som er fylt 18 år, og som

- a) oppfyller kravet til å føre båtførerbevispliktig fritidsbåt,
- b) har gjennomført teoretisk og praktisk høyhastighetskurs i henhold til § 17 c.

Sjøfartsdirektoratet kan bestemme at annen norsk høyhastighetsopplæring kan gi grunnlag for å bli fritatt fra kravet til kurs som nevnt i første ledd bokstav b, forutsatt at opplæringen er på samme nivå eller høyere enn høyhastighetsbevis.

Høyhastighetsbevis utstedes med gyldighet enten for båt eller vannscooter.

Ny § 17 c skal lyde:

§ 17 c. Krav til teoretisk og praktisk kurs

Høyhastighetskurset består av en teoretisk del for båt og vannscooter, og en praktisk del for båt eller vannscooter, etter retningslinjer og læringsmål fastsatt av Sjøfartsdirektoratet.

Kurset kan avlegges av personer som har fylt 17 år.

Ny § 17 d skal lyde:

§ 17 d. Krav for kurssteder

Kurssteder skal være godkjent av Sjøfartsdirektoratet.

Kursteder skal etablere, gjennomføre og videreutvikle et dokumenterbart sikkerhetsstyringssystem som minimum inneholder:

- a) beskrivelse av virksomheten,
- b) beskrivelse av det enkelte fartøy, herunder tekniske spesifikasjoner,
- c) rutiner for seilasplanlegging,
- d) beskrivelse av risikofaktorer for besetning og passasjerer når fartøyet er underveis og ved bruk utstyr om bord,
- e) tiltak for å unngå uønskede hendelser,
- f) rutiner for vedlikehold av fartøy og utstyr,
- g) beredskapsplan til bruk i ulike nødsituasjoner og rutiner for øvelser.

Ny § 17 e skal lyde:

§ 17 e. Krav til instruktør for praktisk del

Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger må godkjenne instruktør som minimum må ha

- a) fritidsskippersertifikat,
- b) gyldig helseerklæring for fritidsskippersertifikat som ikke er eldre enn to år,
- c) gyldig sikkerhetsopplæringskurs for sjøfolk på mindre skip,
- d) relevant erfaring med hurtiggående fartøytype det skal undervises i,
- e) instruktørkurs i henhold til retningslinjer fastsatt av Sjøfarsdirektoratet.

Instruktør for vannscooter er unntatt kravene i første ledd bokstav a og c, men skal minimum ha båtførerbevis og kunne dokumentere kompetanse i førstehjelp som dekker førstehjelpsdelen av sikkerhetsopplæringskurset beskrevet i bokstav c.

Ny § 17 f skal lyde:

§ 17 f. Krav til konstruksjon og sikkerhetsutstyr

Fartøy, unntatt vannscooter, som benyttes til høyhastighetsopplæring skal være konstruert og utstyrt i henhold til kapittel 3, 4 og 5 i forskrift 14. januar 2020 nr. 63 om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer.

Personer som oppholder seg utendørs om bord i fartøy som benyttes i opplæring skal ha på seg egnet flyteutstyr som er CE-merket i henhold til forskrift 22. juni 2018 nr. 1019 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU).

På vannscooter skal alle i tillegg ha på seg

- a) Egnert hjelm som er CE-merket i henhold til forskrift 22. juni 2018 nr. 1019 om konstruksjon, utforming og produksjon av personlig verneutstyr (PVU)
- b) Egnert bekledning.

Vannscooter som benyttes til høyhastighetsopplæring skal være CE-merket i henhold til forskrift 15. januar 2016 nr. 35 om produksjon og omsetning av fritidsfartøy og vannscootere mv.

Ved gjennomføring av praktisk del med vannscooter skal det benyttes et følgefartøy som er konstruert i henhold til § 9 i forskrift 14. januar 2020 nr. 63 om fartøy under 24 m som fører 12 eller færre passasjerer og være utstyrt med radiokommunikasjon og førstehjelpsutstyr. Følgefartøyet skal ha mulighet for å redde personer opp fra vannet.

Fartøyet som benyttes til høyhastighetsopplæring skal være egnert for dette formålet.

Ny § 17 g skal lyde:

§ 17 g. Anerkjennelse av utenlandsk høyhastighetskompetanse

Sjøfartsdirektoratet kan anerkjenne utenlandsk høyhastighetskompetanse. Kompetansen må i det vesentligste tilfredsstille kravene til norsk høyhastighetsbevis og alltid dokumenteres med bevis eller sertifikat som er akseptert av landets myndigheter.

I kapittel V skal ny § 17 h lyde:

Ny § 17 h. Kvalitetssystem

Kurssteder som skal godkjennes av Sjøfartsdirektoratet skal ha et kvalitetssystem.

Kvalitetssystemet skal inneholde institusjonens organisasjonsstruktur, rutiner for informasjonssikkerhet og personvern, ansvarsområder og normer for kvalitet, det enkelte kurs og opplæringsprograms prosedyrer, mål og kvalitetsstandarder, herunder oversikt over kvalifikasjoner og erfaring hos instruktører og eksaminatorer. Kvalitetssystemet skal i tillegg inneholde systematiske overvåkningsordninger, herunder interne evalueringer av kvalitetssikringen.

Dokumentasjon for kvalitetssystemet kan kreves innsendt til Sjøfartsdirektoratet som grunnlag for godkjenning og inngår i grunnlag for senere revisjoner.

Kvalitetssystemet skal omfatte eventuelle underleverandører som kursstedet benytter i forbindelse med opplæringen.

§ 18 skal lyde:

§18. Båtførerregistre

Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger skal føre sentrale båtførerregistre for nasjonalt båtførerbevis, internasjonalt båtførersertifikat og høyhastighetsbevis for å forvalte førerrettigheter og tap av slike rettigheter.

I registrene kan det behandles opplysninger om personer som har søkt om, har eller har hatt norsk båtførerbevis, internasjonalt båtførersertifikat og høyhastighetsbevis. Registrene kan inneholde opplysninger om navn, kjønn, fødeland, fødselsnummer, D-nummer, adresse, registreringsstatus og datoer fra Folkeregisteret, tidspunkt for gjennomført prøve og dato for utstedelse av bevis dato og sertifikat, historikk over tidligere utstedte bevis og sertifikat, merknader

som er nødvendig for saksbehandlingen, sperrefrist og beslag av bevis og sertifikat og tap av førerrett.

Behandling av registrene som nevnt i første ledd skal skje i tråd med personopplysningsloven og personopplysningsforskriften.

§ 19 skal lyde:

§ 19. *Øvelseskjøring*

Øvelseskjøring med fritidsbåter kan finne sted under tilsyn av lærer eller ledsager som har rett til å føre gjeldende fritidsbåt, men som et minimum oppfyller kravet til å føre båtførerbevispliktig fritidsbåt

Ved øvelseskjøring skal lærer eller ledsager anses som fører.

Øvelseskjøring kan kun foretas i forsvarlig hastighet og under forsvarlige vær- og trafikkforhold.

Person som har sperrefrist for erverv av førerrett, tapt eller fått førerretten tilbakekalt eller fått midlertidig tilbakekalt retten til føre båtførerbevispliktig fritidsbåt, kan ikke øvelseskjøre så lenge sperrefristen, tapet eller tilbakekallet gjelder.

§ 20 skal lyde:

§ 20. *Krav til å kunne fremlegge gyldig kompetansebevis*

Gyldig kompetansebevis eller annet gyldig kvalifikasjonsbevis skal kunne fremvises for kontroll ved føring av fritidsbåt.

§ 21 skal lyde:

§ 21. *Digitalt bevis*

Sjøfartsdirektoratet eller den det bemyndiger kan utstede kompetansebevis digitalt enten alene eller i tillegg til fysisk bevis eller sertifikat.

§ 22 skal lyde:

§ 22. *Kontrollmyndighet*

Politiet kan kontrollere at krav til fører er overholdt.

Nåværende § 19 blir ny § 23 og skal lyde:

§ 23 *Gebyr*

Søker skal betale gebyr for teoretisk båtførerprøve, *utstedelse av båtfører- og høyhastighetsbevis, og internasjonalt båtførersertifikat*. Gebyret fastsettes av departementet i henhold til forskrift 21. desember 2009 nr. 1739 om gebyr for utstedelse av sertifikater og påtegninger til maritimt personell og for utstedelse av båtførerbevis til båtførere.

Nåværende § 20 blir ny § 24 og skal lyde:

§ 24 *Straff*

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av § 5, § 6, § 7, § 17a, § 19 eller § 20 straffes etter lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 28 og § 37. Ileggelse av bot kan skje ved forenklet

forelegg på de vilkår som følger av samme lov § 42 og forskrift 15. juni 2001 nr. 634 om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker.

Nåværende § 21 blir ny § 25 og skal lyde:

§ 25 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. mai 2009, med unntak av § 7 og § 8 som trer i kraft 1. mai 2010.

Fra samme tid oppheves forskrift 11. desember 1981 nr. 3807 om minstealder m.v. for førere av visse maskindrevne fartøy under 25 registertonn brutto.

§ 17 a trer i kraft 1. juni 2023.

II

Forskriften trer i kraft 1. mars 2022.

Forskrift om endring av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 7. februar 2022 med hjemmel i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 20 annet ledd, 26, § 26b jf. § 31, jf. delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 591.

I

Forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk endres slik:

Ny § 29 annet ledd skal lyde:

(2) For fører av fritidsbåt som kan oppnå hastighet på 50 knop eller mer, gjelder i tillegg krav til høyhastighetsbevis i henhold til forskrift 3. mars 2009 nr. 259 om krav til minstealder og båtførerbevis mv. for fører av fritidsbåt kapittel IV A.

Nåværende annet, tredje fjerde og femte ledd blir tredje, fjerde, femte og sjette ledd.

Ny § 92 tredje ledd skal lyde:

§ 29 (2) trer i kraft 1. juni 2023.

II

Forskriften trer i kraft 1. mars 2022.